

Controleprotocol privaatrechtelijke handhaving jeugdhulp

Richtlijn voor transparante en eenduidige handhaving

Inleiding

De RIGG sluit met jeugdhulpaanbieders¹ in het kader van de Jeugdwet namens alle Groninger gemeenten overeenkomsten voor het leveren van jeugdhulp². Naast het sluiten van deze overeenkomsten heeft de RIGG tot taak de overeenkomsten privaatrechtelijk te handhaven. De publiekrechtelijke handhaving van de Jeugdwet, en de kwaliteitseisen daarin, verloopt via de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd³.

De RIGG controleert gedurende de looptijd van de overeenkomst of jeugdhulpaanbieders voldoen aan de eisen in de overeenkomst. Het meest recente aanmeldingsdocument van de contractuele regeling “Open House Jeugdhulp Groningen 2018 en verder” maakt onderdeel uit van die overeenkomst.

Handhaving en maatregelen

Doordat er overeenkomsten zijn tussen de RIGG en de jeugdhulpaanbieders, staan zij in een privaatrechtelijke verhouding tot elkaar. Wij maken met dit controleprotocol inzichtelijk hoe wij de privaatrechtelijke handhaving ten aanzien van deze relatie invullen.

Het doel van privaatrechtelijke handhaving is in principe tweeledig. Ten eerste willen we hiermee het nalevingsgedrag van de jeugdhulpaanbieders met wie de overeenkomst is aangegaan, bevorderen. Ten tweede zorgen wij voor de borging en – indien nodig – voor verbetering van de kwaliteit van de jeugdhulp.

Wij hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

1. De RIGG handhaaft op basis van risico's. Voorbeelden van risico's zijn een aanmerkelijke kans op ernstig nadeel voor de jeugdige en een aanmerkelijke kans op onaanvaardbare negatieve financiële impact.
2. De RIGG handhaaft doelgericht en proportioneel. De RIGG kiest voor het type maatregel dat in de gegeven situatie het meest doelgericht is: een lichte maatregel (schriftelijk verzoeken om afspraken na te komen) waar het kan, een zwaardere (ontbinden van de overeenkomst) waar dat nodig is.

Als de jeugdhulpaanbieder zonder goede reden afspraken uit de overeenkomst niet nakomt, dan is sprake van wanprestatie. Formeel-juridisch verstaan wij onder wanprestatie het volgende: indien de jeugdhulpaanbieder toerekenbaar tekortkomt in het nakomen van de overeengekomen kwaliteitseisen of andere contractuele voorwaarden, dan is sprake van wanprestatie op basis van artikel 6:74 Burgerlijk Wetboek.

¹ ii) natuurlijke persoon die, het verband van natuurlijke personen dat of de rechtspersoon die bedrijfsmatig jeugdhulp doet verlenen onder verantwoordelijkheid van het college; ii) solistisch werkende jeugdhulpverlener onder verantwoordelijkheid van het college.

² Conform artikel 1.1. Jeugdwet;

³ Conform Artikel 9.1 Jeugdwet.

De RIGG kan verschillende maatregelen nemen als de jeugdhulpaanbieder afspraken niet nakomt. Als de wet dat voorschrijft, zal de RIGG door middel van een schriftelijke aanmaning ⁴ de jeugdhulpaanbieder in gebreke stellen. De jeugdhulpaanbieder dient dan binnen een bepaalde termijn alsnog die afspraken na te komen.

Als de wet dat niet voorschrijft, kan de RIGG direct overgaan tot het nemen van maatregelen. De RIGG hoeft bijvoorbeeld niet in gebreke te stellen als de nakoming blijvend onmogelijk is. Wij hebben de volgende maatregelen geformuleerd indien een jeugdhulpaanbieder afspraken niet nakomt:

1. Vordering tot nakoming: de RIGG kan vorderen (eventueel via de rechter) dat de jeugdhulpaanbieder alsnog afspraken nakomt⁵.
2. Opschorting: de RIGG kan betalingen van declaraties en/of facturen van jeugdhulpaanbieders opschorten⁶.
3. Vordering tot schadevergoeding: de RIGG kan een vergoeding vorderen van de jeugdhulpaanbieder voor de schade die de RIGG en/of de gemeenten ondervindt/ondervinden, door het niet nakomen van afspraken door die jeugdhulpaanbieder.⁷
4. Ontbinding: de RIGG kan de overeenkomst met de jeugdhulpaanbieder ontbinden.⁸ De RIGG kan overigens de overeenkomst ontbinden, ook als de jeugdhulpaanbieder een goede reden heeft dat hij de afspraken niet nakomt.
5. Verrekening: de RIGG kan eventuele schulden bij de jeugdhulpaanbieder met openstaande vorderingen verrekenen.⁹

Om de juiste **maatregel** te bepalen hanteren wij de volgende wegingsfactoren:

1. Ernst van de situatie (groot, gemiddeld, klein)
 - a. Ernst van de schade op basis van grootte en type (zeer ernstig, ernstig en niet zo ernstig)
 - b. De omvang van de groep mensen waarop de schade van toepassing is of kan zijn (groot, gemiddeld, klein);
2. Kans op herhaling van de gebeurtenis of het niet verbeteren van de situatie (groot, gemiddeld, klein)
 - a. De structuur/organisatie van de hulpverlening is gericht op kwaliteit en veiligheid (slecht, matig, goed);
 - b. De houding van de jeugdhulpaanbieder (niet-weten, niet-kunnen, niet-willen);
 - c. Recidive.

Op basis van deze wegingsfactoren gebruiken wij onderstaande matrix als richtlijn:

Kans op herhaling of Voortdoring Ernst van de situatie	Groot	Gemiddeld	Klein
Groot	Categorie 1	Categorie 1	Categorie 2
Gemiddeld	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3
Klein	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 3

De RIGG onderscheidt aldus drie categorieën maatregelen (van zwaar naar licht):

⁴ Conform artikel 6.82 BW.

⁵ Artikel 6:38, 6:39 en 3:296 Burgerlijk Wetboek.

⁶ Artikel 6:52 e.v. en 6:262 e.v. Burgerlijk Wetboek.

⁷ Artikel 6:75 Burgerlijk Wetboek.

⁸ Artikel 6:265 Burgerlijk Wetboek.

⁹ Artikel 6:127 Burgerlijk Wetboek.

- 1) Categorie 1 (zwaar): ontbinding van de overeenkomst
- 2) Categorie 2 (middel): vordering tot schadevergoeding, opschorting
- 3) Categorie 3 (licht): vordering tot nakoming, overleg en overreding

De lichtste maatregelen bij het niet nakomen van afspraken, zijn nakoming vorderen, overleg en overreding. Als deze interventies niet leiden tot het nakomen van afspraken, schalen wij op naar de hogere categorie. Per geval bezien wij welke maatregel op korte en langere termijn het meest effectief is.

Frequentie en uitvoering controle

De RIGG voert periodieke controles uit. De frequentie van de controle is per jeugdhulpaanbieder verschillend. De frequentie is in ieder geval afhankelijk van de volgende aspecten:

- is sprake van verblijf;
- zorgzwaarte¹⁰;
- aantal jeugdigen;
- financieel volume.

Naast de periodieke controle, voert de RIGG signaal-gestuurde controles uit. De RIGG ontvangt signalen over de uitvoering van de overeenkomst. Als bij de RIGG daardoor een redelijk vermoeden ontstaat dat een jeugdhulpaanbieder afspraken niet nakomt, dan voert de RIGG bij deze jeugdhulpaanbieder een volledige controle uit.

De RIGG controleert de jeugdhulpaanbieder en zijn dienstverlening op de volgende onderwerpen:

- De uitsluitingscriteria in het aanmeldingsdocument: de jeugdhulpaanbieder moet met de daar genoemde documenten aantonen dat deze criteria niet op hem van toepassing zijn.
- De geschiktheidseisen in het aanmeldingsdocument: de jeugdhulpaanbieder moet met de daar genoemde documenten aantonen dat hij voldoet aan deze eisen.
- Bijlage 2: Vereisten en voorwaarden voor uitvoering door Jeugdhulpaanbieder: de jeugdhulpaanbieder moet aantonen dat zijn dienstverlening voldoet aan de gestelde eisen, indien nodig met daar genoemde documenten.
- Bijlage 5: Productenboek Jeugdhulp Inkoop Open House 2018 en verder (bijlage bij aanmeldingsdocument): de jeugdhulpaanbieder moet aantonen dat zijn diensten voldoen aan de gestelde eisen, indien nodig met de daar genoemde documenten.
- Passend binnen de kaders van de specialistische Jeugdhulp: de jeugdhulpaanbieder moet aantonen dat de geleverde diensten binnen de kaders van de specialistische jeugdhulp vallen.
- Contractuele voorwaarden: de jeugdhulpaanbieder moet aantonen diensten te hebben geleverd conform alle contractuele voorwaarden.

Als de jeugdhulpaanbieder niet kan aantonen aan alle voorwaarden te voldoen, dan kan de RIGG overgaan tot het nemen van een maatregel (zie pagina 2).

Handhavingskader is richtinggevend

Handhaving is maatwerk. Bij het toepassen van de controleprotocol conformeert de RIGG zich aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de beginselen van redelijkheid en billijkheid. Dit controleprotocol is richtinggevend. De directeur RIGG kan niettemin beargumenteerd besluiten af te wijken.

¹⁰ hoeveelheid zorg die een patiënt of cliënt nodig heeft, vooral bedoeld als maat om op basis daarvan de inzet van middelen en personeel in de gezondheidszorg te kunnen berekenen